■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

سه‌شنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۲ | ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۵
۲۰ صفحه | سال بیست‌وچهارم - شماره ۶۶۵۰
Tuseday |December 05 | 2023

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

جام جم

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

گنجی که خاک شد

وضعیت نابودی خاک در ایران ۶ برابر متوسط جهانی است

امروز روز جهانی خاک است؛ روزی برای توجه به اهمیت آن. اما شاخص‌های آماری در زمینه نگهداری از خاک در ایران هم نشان از وضعیت ناگوار آن دارد. این حوزه از آن دست حوزه‌های زیستی است که ایران رکورد منفی عجیبی در آن دارد؛ به نوعی شاید بتوان گفت رکورددار فرسایش خاک در جهان! اگر تا چند سال پیش اهمیت این اتفاق فقط در سطح هشدار کارشناسان و گزارش‌های رسانه‌ای نمود پیدا می‌کرد، حالا تاثیر مستقیم آن به نوع زیست شهروندان هم رسیده‌است.

فرسایش و فرونشست زمین باعث شده حتی برخی شهرها دست به تخلیه محل شهروندان خود بزنند (شاید مهم‌ترین مصداق آن مناطق حبیب‌آباد و دولت‌آباد اصفهان باشد). نابودی خاک در ایران در حالی شتاب تند به خود گرفته که بدانیم برای تشکیل یک سانتی‌متر خاک ناقابل، در خوشبینانه‌ترین حالت به ۷۰۰ سال زمان نیاز داریم! همین گزاره مهم است که باعث شده دولت‌ها در سراسر جهان در تلاش باشند به موضوع فرسایش خاک بپردازند. آلوده شدن خاک توسط آلاینده‌های مختلف، نظیر فاضلاب، نهاده‌های کشاورزی، پسماندها و ...، هم به‌واسطه مختل کردن کارکردهای خاک و هم به‌واسطه انتقال به گیاه، سبب آسیب به سلامت خاک می‌شود.

آخرین آمارهای رسمی ارائه شده پیرامون این موضوع، میزان فرسایش خاک در ایران را سالانه حدود ۱۵/۴ تن در هکتار اعلام کرده‌است که این میزان بالغ بر شش برابر متوسط جهانی آن است! در کنار آن مسأله آلودگی خاک در کشور، آن طور که انتظار می‌رود کاهش نیافته‌است. نتایج پایش آلودگی خاک انجام شده توسط سازمان محیط زیست گویای آن است که بالغ بر ۶۰ درصد مواد آلاینده، در خاک‌های دارای کاربرد صنعتی و کشاورزی شناسایی شده‌است.

در خصوص منابع آلاینده هم نتایج نشان می‌دهد عامل آلودگی خاک در بیش از ۶۰ درصد موارد پایش شده، ناشی از پسماند است. پس از آن منبع فاضلاب با تعداد موارد آلودگی ۲۱ درصد از تعداد کل آلودگی‌های کشف شده، در جایگاه دوم منابع آلاینده خاک گزارش شده‌است. در رابطه با وضعیت فرشایس یا آلودگی خاک هم فرمولی شبیه وضعیت آلودگی هوا در ایران اجرا شده‌است! به این معنا که پس از کش و قوس‌های فراوان، وقتی خلأ قانونی این موضوع رفع شد، باز هم تاثیری در روند موجود نداشت. قانون حفاظت از خاک در ایران، پیشینه‌ای نسبتا طولانی را طی کرده و سرانجام در خرداد ۱۳۹۸ به تصویب رسید و ابلاغ شد. از زمان تصویب این قانون، با وجود تلاش برای تحقق قانون حفاظت از خاک، نتایج بررسی‌ها حکایت از آن دارد که اثربخشی قابل مشاهده‌ای از قانون مذکور در خصوص کاهش فرسایش و آلودگی خاک، حاصل نشده‌است.

تعداد شهرهای واقع بر پهنه‌های با خطر بالای فرونشست

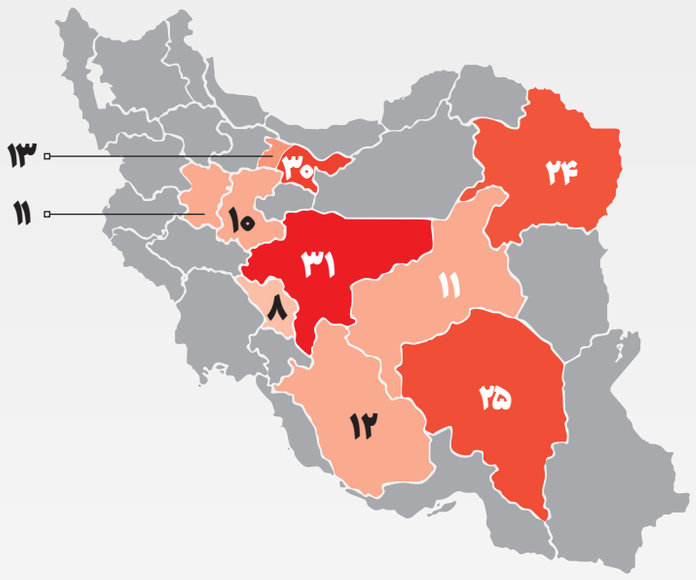

منابع شناسایی‌شده آلاینده خاک

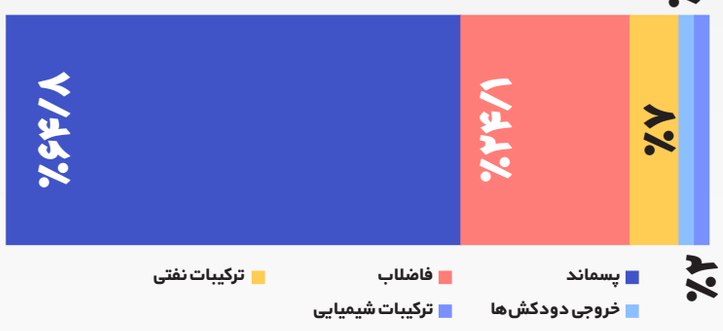

آلودگی‌ها شناسایی‌شده در کاربری‌های مختلف خاک

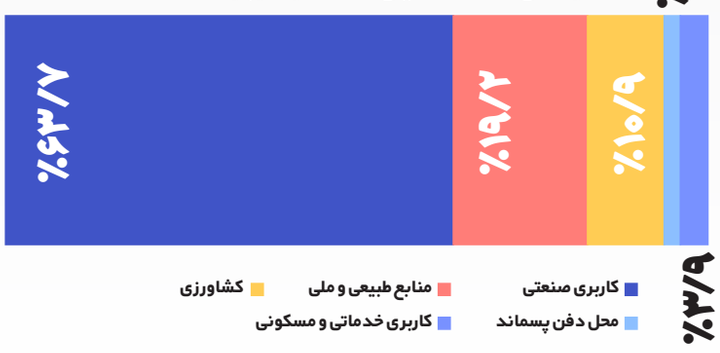

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۵۵	غروب آفتاب: ۱۶:۵۱
اذان مغرب: ۱۷:۱۱	نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۰
اذان صبح (فردا): ۰۵:۳۰	طلوع خورشید: ۰۷:۰۰

امروز در تاریخ

■ سالمرگ علی حاتمی، کارگردان/ ۱۳۷۵
■ سالمرگ شمس آل احمد، نویسنده/ ۱۳۸۹

حکمت

امام علی(ع): چه بسیارند افرادی که با نعمت امتحان می‌شوند./نهج‌البلاغه

واحه

مگو آن سخن کاندرو سود نیست
کزان آتشت بهره جز دود نیست/فردوسی

نکته‌روز

فاضلاب‌دزدی برای کشاورزی!

۱۰ سال پیش وقتی گزارشی از کشت سبزیجات در جنوب تهران با آب فاضلاب شهری منتشر شد، بسیاری تا مدت‌ها لب به سبزیجات نزدند! این قصه البته که با تایید و تکذیب‌های فراوانی روبه‌رو بود اما همان سال‌ها ماجرا فیصله پیدا کرد تا امروز که تصاویری منتشرشده که نشان می‌دهد در مشهد برای استفاده کشاورزی نه از پسماند فاضلاب شهری که از فاضلاب‌های بیمارستانی استفاده می‌شود! اتفاقی عجیب که البته مستندات بسیاری برای آن وجود دارد.

یادی از پیازهای عجیب!

استفاده از فاضلاب خام در کشاورزی سابقه طولانی دارد و بیشتر از هرجایی در جنوب تهران، سال‌هاست که این اتفاق رقم می‌خورد. برخی مطالعات نشان می‌دهد میزان سرب موجود در پیازبرداشتی از جنوب تهران هشت برابر حد استاندارد است.

کشاورزی با سم

محمد درویش؛ اتفاقی که در مشهد رخ داده قدمتی ۲۰ ساله دارد ولی آنچه ندیده بودم، این بود که فاضلاب بیمارستانی را هم وارد اراضی کشاورزی کرده‌اند که این فاضلاب فوق‌العاده خطرناک‌تر از فاضلاب شهری است.

هدررفت آب کشاورزی

مشکل کمبود آب برای کشاورزی هم موضوع تازه‌ای نیست و بسیاری از کشت‌ها به واسطه این چالش به سرانجام نرسیده‌است. هرچند باید بدانیم همین حالا هم بخش قابل توجهی از آب در کشاورزی کنونی هدر می‌رود.

آب، کشاورزی و امنیت غذایی

بیشترین بخش آب مصرفی به بخش کشاورزی اختصاص دارد و با رشد جهانی جمعیت، میزان تولید غذا و به دنبال آن تولیدات در بخش کشاورزی افزایش یافته‌است.

فاضلاب تصفیه‌شده

در بسیاری از کشورهای جهان از فاضلاب تصفیه‌شده در آبیاری استفاده می‌کنند. به عنوان مثال در فلسطین اشغالی ۶۵ درصد فاضلاب برای آبیاری در کشاورزی استفاده می‌شود.

پیشخوان

جدال با زمان

درباره رمان «همین حالا»؛ داستانی از یک تراژدی

نویسنده: گیوم موسو
مترجم: سعیده بوغیری
نشر: البرز
سال انتشار: ۱۴۰۲

عشق و زمان، هرگز به هم نمی‌رسند؛ درست مثل دو خط موازی. داستان زندگی هر انسانی، مخلوطی از اتفاقاتی است که از کودکی او در زندگی‌اش رخ داده‌است و تا لحظه‌ای ادامه می‌یابد که از دنیا برود. روابط او با افراد، وقایع خوب و بد زندگی و... همگی باعث شکل‌گیری شخصیت او و مسیر زندگی‌اش می‌شود. رمان «همین حالا» نوشته گیوم موسو، داستان زندگی مردی به نام آرتور است که از خاطرات کودکی‌اش با او همراه می‌شویم، رابطه وی با پدرش را می‌بینیم و ضربه‌هایی که از نظر خودش از او خورده‌است تا زمانی که شخصیتش شکل می‌گیرد، جوانی ۲۵ ساله می‌شود و زندگی روزمره ساده‌اش را می‌گذراند. تا این‌که پدرش برای بازگویی رازی، سراغ او می‌آید؛ پس از فهمیدن این راز، کنجکاوی آرتور باعث می‌شود دست به کاری بزند که باعث آغاز ماجرایی رمزآلود و جدید در زندگی‌اش می‌شود. ماجرایی که جدالی عجیب برای او می‌سازد؛ جدال با زمان. کتاب همین حالا در واقع دو داستان دارد. یکی داستان همین حالا و دیگری داستانی استعاری در دل داستانی دیگر؛ اما هر دوی این داستان‌ها به اندازه زندگی، حقیقت دارد. زندگی که از نظر نویسنده، جدالی عمیق و همیشگی با زمان است. این جدال از اولین جمله داستان آغاز و با وقایع رازآلود و عجیب قصه پخته‌تر می‌شود و به اوج خود می‌رسد.

درجهت عکس

فرزانه چخماق‌ساز: باشگاه خبرنگاران

فصل گل عشق

در این روزهای آلودگی هوا شایدن دیدن تصاویر برداشت گل نرگس حداقل آلودگی بصری را از چشمان‌مان پاک کند. همین روزها در حالی که تهران، اصفهان و تبریز با شاخص‌های آلودگی دست و پنجه نرم می‌کنند، برداشت گل نرگس، از باغات و مزارع شهرستان خفر در استان فارس، آغاز شده‌است.

جهان

انفجار آتشفشان در اندونزی
■ انفجار آتشفشان «ماراپی» در سوماترای اندونزی ستون عظیمی از دود را تا سه کیلومتری آسمان پرتاب کرده است.
کیوآرکد را اسکن کنید

محیط‌زیست

رفتار عجیب نهنگ قاتل
■ نهنگ‌های قاتل یا همان اورکاها مراقبت‌های ویژه‌ای برای پوست خود دارند و این موضوع با انتشار تصاویر تازه‌ای از آنها به اثبات رسیده‌است.
کیوآرکد را اسکن کنید

سرگرمی

آشپز پرنده
■ پیتر لامر، سرآشپز رستورانی در آلمان است. او با موتورسیکلت تصادف کرد و پس از توانبخشی، تصمیم عجیب و بزرگی است.
کیوآرکد را اسکن کنید

محیط‌زیست

امید به بقای ببر سیبری
■ تصویری حیرت‌انگیز از چهار توله ببر سیبری در یکی از پارک‌های ملی روسیه مشاهده شده و امید را برای تکثیر این گونه در انقراض، افزایش داده‌است.
کیوآرکد را اسکن کنید

پرونده

تماشا

امروز تولد نابغه اسنوکر جهان است که همین دیروز دوباره قهرمان شد

نمایش دیوانه‌وار نبوغ

حالا همه می‌دانند اسنوکر برای رونی سالیوان تنها یک بازی نیست، اصلا نقش رقابتی در این بازی برای او برخلاف همه بازیکنان جهان کمرنگ‌تر است و به آن به چشم یک سرگرمی نگاه می‌کند. خیلی‌ها این جهان‌بینی‌اش نسبت به اسنوکر را از اشباع شدن او از موفقیت در این رشته می‌دانند. مصداق‌های فراوانی هم از او در دیگر رشته‌ها دارند، مهم‌ترینش ضربه سر زیدان در فینال جام جهانی به سینه ماتراتزی است. این‌که زیدان همه افتخارات فوتبالی را در کارنامه‌اش داشته و دیگر آنچه او را متفاوت جلوه می‌داده نه زدن گل در فینال جام جهانی و قهرمانی جهان بلکه رفتاری خلاف عادت از اوست. سالیوان در همه این سال‌ها رفتار متفاوتی از خود نشان می‌داده، رفتاری مغایر با آنچه در همه این سال‌ها در اسنوکر مرسوم بوده‌است.

فروتنی، آن هم زمانی که باور دارید بهترین هستید نه یک خصیصه مثبت اخلاقی بلکه یک فریب بزرگ است. وقتی شما بهترین هستید در برابر تعریف دیگران نباید تعارف کنید و باید فریاد بزنید شما نابغه‌اید؛ تعریف درستی که می‌توان در توصیف این بازیکن بزرگ اسنوکر به کار برد. بازیکنی که بی‌خجالت از قضاوت دیگران در بیوگرافی صفحه توییتری‌اش، خودش را یک «نابغه تمام‌عیار» معرفی کرده، وقتی شما نابغه‌اید فروتنی در برابر این نبوغ یک حماقت است! با این حال چیزی که دل هواداران رونی را لرزاند پایان انگیزه‌های او برای بازی حرفه‌ای است. این گمانه‌زنی در بین اهالی اسنوکر پس از یکی دیگر از مصاحبه‌های سالیوان قوت گرفت. زمانی که سالیوان اعلام کرد «من ۴۵ ساله‌ام و قصد دارم اسنوکر حرفه‌ای را کنار بگذارم و کمی زندگی کنم.»

کیوآرکد را اسکن کنید

■ سالیوان با کسب ۴۰ عنوان قهرمانی موثر در رنکینگ‌های مختلف، پرافتخارترین بازیکن مسابقات جهانی این رشته است — ۴۰
■ او نخستین اسنوکربازتاریخ این رشته است که به رکورد استثنایی ثبت بیش از ۱۰۰۰ «بریک» بالای ۱۰۰ رسیده‌است — ۱۰۰۰
■ سالیوان دارای رکورد ثبت سریع‌ترین حداکثر امتیاز تاریخ اسنوکر با زمان پنج دقیقه و هشت ثانیه است — ۵
■ او دارای رکورد جوان‌ترین قهرمان مسابقات امتیازی اسنوکر دنیا با ۱۷ سال سن است — ۱۷
■ پدر رونی سال ۱۹۹۲ مرتکب قتل شده و ۱۸ سال زندانی شد — ۱۹۹۲